

ROLA WYCHOWANIA W DOMU I W SZKOLE

Rodzina odgrywa w życiu dziecka kluczową rolę. Jest to pierwsza grupa społeczna, która określa, jaki człowiek z dziecka wyrośnie. Każda rodzina ma swoją hierarchię wartości, swoją moralność. Zazwyczaj poglądy i postawy są przekazywane poprzez rodzinne tradycje. Rodzina dostarcza dziecku pierwszych doświadczeń w jego życiu, a jak wiadomo, właśnie one mają najważniejsze znaczenie. Doświadczenia w rodzinie powtarzają się w tych samych warunkach co przyczyniają się do powstawania nawyków wychowawczych. Pozostałe wpływy wychowawcze są także bardzo znaczące, ale wpływ rodziny działa stale i to podnosi jego znaczenie. Autorytet rodziców oddziałuje nawet i po ich śmierci. Jeszcze i dorosły człowiek w złożonej sytuacji życiowej pomyśli: co by na to powiedziała matka, a ojciec, jak oni by się zachowali w podobnej sytuacji, i według tego postąpi.

W rodzinie uczy się dziecko bez przymusu przystosowywać do swojego otoczenia. Najpierw musi nauczyć się żyć w zgodzie z wymaganiami dorosłych w rodzinnym gronie. Jeśli są w rodzinie inne dzieci, musi również nastąpić stopniowe przystosowanie do ich charakteru, wieku i pozycji w rodzinie. Przez naśladowanie rodziców i innych członków rodziny dziecko uczy się, jak ludzie postępują, jak reagują i jakie są między nimi różnice. Dziecko także wnosi do życia rodziny swą aktywność, wyraża swe potrzeby i wymagania, a tym samym wpływa na zachowanie, postawy i poglądy wszystkich członków rodziny. Takie zmieniające się wciąż stosunki międzyludzkie przebiegają w rodzinie nie tyle na poziomie słownym, co na płaszczyźnie uczuciowej. Dziecko, rozwijając się, podatne jest na wpływy odbierane za pośrednictwem zmysłów i uczuć (dotyk, pieśczoła, wyraz twarzy...), a dopiero później nawiązuje kontakt słowny.

Często rodzice nawet sobie nie uświadamiają wielkiej odpowiedzialności jaką mają wobec swoich dzieci. Nie wiedzą, że dziecko chłonie całą rodziną

atmosferę łącznie z poglądami rodziców i że się kiedyś będzie zachowywać w stosunku do swoich dzieci tak, jak dziś rodzice zachowują się w stosunku do niego.

Pozytywne wyniki całokształtu pracy wychowawczo – dydaktycznej szkoły zależą w znacznej mierze od właściwie potraktowanej współpracy ze środowiskiem rodzinnym każdego dziecka. Ważne jest dążenie do ujednolicenia oddziaływań wychowawczych domu i szkoły.

W każdej szkole wśród rodziców znajdują się tacy, którzy żywo zainteresowani wychowaniem swych dzieci sami dążą do nawiązania jak najbliższych kontaktów z nauczycielem. Są jednak i tacy, którzy tych kontaktów unikają. Niezależnie od inicjatywy rodziców, każdy nauczyciel zabiega o porozumienie się z nim dla dobra dzieci, które wspólnie wychowuje dom i szkoła.

Różne obowiązki niekiedy wręcz uniemożliwiają rodzicom najlepszych wychowawczych zadań. Często mało czasu mogą spędzać z własnym dzieckiem. Często ich starania z konieczności muszą ograniczać się do zabezpieczenia biologicznych potrzeb – jedzenia, snu, ubrania. My pragniemy by wychowywane przez nas dzieci rozwijały się harmonijnie, były mądre, dobre, wesołe i aktywne, kochane i kochające.

Szkoła jest tą instytucją wychowawczą, która poprzez ścisłą współpracę z rodzicami wychowanków pomaga rodzinie i dostarcza nowoczesnych wzorców opiekuńczo – wychowawczych. Ścisły kontakt szkoły z rodzicami wynikający ze współpracy umożliwia z jednej strony trafne diagnozowanie potrzeb dziecka, z drugiej zaś strony stanowi podstawę do inspirowania i kierowania procesami wychowawczymi zachodzącymi w zmieniającej się rzeczywistości środowiskowej.

Bogusława Moskała

Szkoła Podstawowa w Biertowicach